

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 lutego 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że E. K. nie podlega w okresie od dnia 3 września 2019 r. do dnia 2 grudnia 2019 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik zatrudniony u płatnika składek – Piekarnia (...) Spółka Jawna w K., podnosząc pozornie zawartą umowę o pracę, która miała na celu uzyskanie przez wnioskodawczynię pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z niezdolnością do pracy. Organ rentowy podkreślił, że nie przedłożono żadnych dokumentów potwierdzających wykonywanie pracy przez ubezpieczoną. Brak jest dowodów świadczenia pracy, krótkotrwałość zatrudnienia, tj. 40 dni przed dniem powstania niezdolności do pracy, brak tytułu do ubezpieczenia chorobowego, nie zatrudnienie osoby na miejsce E. K. podczas jej nieobecności, jednoznacznie świadczą o pozornym charakterze umowy o pracę.

(decyzja k. 40 - 44 verte akt ZUS)

Ubezpieczona E. K. oraz płatnik złożyli od powyższej decyzji odwołania w dniu 5 i 16 marca 2020 r., wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że wnioskodawczyni podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie. Skarżący podkreślili, że z dokumentacji zebranej przez płatnika jednoznacznie wynika, iż ubezpieczona wykonywała swoją pracę w sposób uzgodniony z pracodawcą, za którą otrzymywała odpowiednie wynagrodzenie. Natomiast niezdolność do pracy z powodu choroby jaka wystąpiła u ubezpieczonej w dniu 13 października 2019 r. była losową sytuacją, której nie mogła ona przewidzieć. Skarżący podkreślili także, że w czasie kiedy E. K. była niezdolna do pracy, płatnik nie zdecydował się na zatrudnienie innej osoby na stanowisko sprzątaczkę z uwagi, na fakt, iż wiązałoby się to z dodatkowymi kosztami, na które płatnik w tamtej chwili nie mógł sobie pozwolić. Po rozwiązaniu umowy z ubezpieczoną, płatnik zaś podjął próby znalezienia osoby na miejsce E. K. jednak do dnia dzisiejszego nie może znaleźć odpowiedniej zaufanej osoby. Dodatkowo odwołujący podnieśli, że płatnik zatrudnił ubezpieczoną na okres próbny, co było spowodowane tym, że chciał sprawdzić kompetencje oraz jakość świadczonej pracy przez E. K..

(odwołanie k. 3 – 8, odwołanie k. 3-6 akt o sygn. VIII U 889/20)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji a nadto wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie k. 16 – 18 verte, odpowiedź na odwołanie k. 12 -14 akt o sygn. VIII U 1185/20)

Na podstawie art. 219 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygn. akt VIII U 880/20 ze sprawą VIII U 889 /20.

(okoliczność bezsporna)

Na terminie rozprawy poprzedzającej bezpośrednio wydanie wyroku z dnia 9.06.2021 r. profesjonalny pełnomocnik wnioskodawczyni i płatnika poparł odwołania oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od każdej ze stron według norm przepisanych.

(e - protokół rozprawy z dnia 09.06.2021 r. oświadczenie pełnomocnika wnioskodawczyni i płatnika 00:42:27, oświadczenie pełnomocnika ZUS 00:46:35)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił co następuje:

Piekarnia (...) Spółka Jawna w K. została zawiązana w dniu 18 listopada 2011 r. Wspólnikami tej spółki są C. J. oraz I. J., przeważającym przedmiotem jej działalności jest produkcja i sprzedaż pieczywa, wyrobów ciastkarskich i ciastek. Siedziba tej firmy mieści się w K. przy ul. (...). S. 2a. Spółka ta zatrudnia pracowników na stanowiskach:

piekarza, pomocnika piekarza, cukiernika. Na podstawie umowy o pracę jest zatrudnionych około 17, 18 osób na. Firma zatrudnia także pracownika na stanowisku kierowcy. Poza tym zakład zajmuje się szkoleniem uczniów w zawodzie kucharza.

(bezsporne, a nadto odpis z KRS k. 21 – 23 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy 00:03:31, płyta CD k. 139 w zw. z 00:33:40, płyta CD k. 165)

Wnioskodawczyni E. K. nie posiada żadnego zawodu. W okresie od 27.04.2010 r. do 2.09.2019 r. ubezpieczona była osobą bezrobotną i podlegała jedynie obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu i nie posiadała z tego tytułu prawa do świadczeń zasiłkowych. Ubezpieczona opiekuje się trójką małych dzieci, jedno z nich cierpi na autyzm. Syn najmłodszy był w 1 klasie szkoły podstawowej, drugi w 7 lub 8 klasie, a 3 syn chodził do gimnazjum.

(bezsporne, a nadto zeznania wnioskodawcy 00:10:23, płyta CD k. 139 w zw. z 00:33:40, płyta CD k. 165, zeznania wnioskodawczyni 00:23:35 – 00:31:46, pyta CD k. 165)

Od dnia 16.08.2019 r. został przez płatnika wyrejestrowany z ubezpieczeń społecznych pracownik zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku sprzątaczk. Płatnik nie zamieścił wówczas ogłoszenia do biura pracy o poszukiwaniu nowego pracownika na to stanowisko.

Na stanowisku piekarza w Piekarni (...) Spółka Jawna w K. od 2016 r. do lutego 2021 r. pracował mąż E. P. K. i to on przekazał żonie, że u płatnika jest wolne stanowisko sprzątaczk. Mąż ubezpieczonej pracował raz na noce, raz na dniówce.

(zeznania wnioskodawcy 00:03:31 – 00:12:44, płyta CD k. 139 w zw. z 00:33:40, płyta CD k. 165, zeznania wnioskodawczyni 00:08:07, pyta CD k. 165)

W okresie niezdolności do pracy, tj. w dniu 3.09.2019 r. E. K. zawarła z I. J. i C. J. reprezentującymi firmę Piekarnia (...) Spółka Jawna w K. umowę o pracę na okres próbny od dnia 3.09.2019 r. do dnia 2.12.2019 r. na 1/2 etatu, na stanowisku sprzątaczk z wynagrodzeniem w wysokości 1.125,00 zł brutto.

(umowa o pracę w załączonych aktach osobowych k. 75)

Brak jest dokumentacji w zakresie szkolenia ubezpieczonej z zakresu BHP.

(dokumentacja w załączonych aktach osobowych k. 75)

Ubezpieczona przedłożyła orzeczenie lekarskie o zdolności do pracy na stanowisku sprzątaczk wystawione przez lekarza do badań profilaktycznych w dniu 29 sierpnia 2019 r. w oparciu o skierowanie na badanie z dnia 5.08.2019 r.

(orzeczenie lekarskie w załączonych aktach osobowych k. 75)

Płatnik składek w dniu 9 września 2019 r. dokonał zgłoszenia wnioskodawczyni do ubezpieczenia emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego oraz zdrowotnego z tytułu zawartej umowy o pracę od dnia 3 września 2019 r.

(bezsporne)

Ubezpieczona nie otrzymała pisemnego zakresu obowiązków pracowniczych na stanowisku sprzątaczk. Ubezpieczona nie miała ustalonych godzin pracy ani dni pracy w ramach 1/2 etatu.

(zeznania wnioskodawcy 00:12:44 – 00:23:43, płyta CD k. 139 w zw. z 00:33:40 – 00:39:22, płyta CD k. 165, lista obecności k. 12 – 14, zeznania wnioskodawczyni 00:15:24 - 00:23:35, pyta CD k. 165)

W okresie od 1 września 2019 r. do 5 września 2019 r., od 13 października 2019 r. do 31 października 2019 r., od 18 listopada 2019 r. do 26 listopada 2019 r. oraz od 27 listopada 2019 r. do 2 grudnia 2019 r. zostały wystawione

wnioskodawczyni zaświadczenia o niezdolności do pracy z powodu nowotworu szyjki macicy. W okresie od 13.10.2019 r. do 15.10.2019 r. ubezpieczona była hospitalizowana w (...) Sp. z o.o. w K..

W dniu 4 listopada wnioskodawczyni otrzymała skierowanie na operację a w dniu 22.11.2019 r. przebyła zabieg operacyjny wycięcia szyjki macicy. Wnioskodawczyni przed datą zawarcia spornej umowy o pracę miała zdiagnozowaną nadżerkę na macicy.

(dokumentacja medyczna z (...) Sp. z o.o. w K. k. 34, k. 36 – k. 72 , k. 81 – 86, skierowanie do Szpitala k. 35, zeznania wnioskodawcy 00:18:26 – 00:23:43, płyta CD k. 139 w zw. z 00:33:40, płyta CD k. 165, zeznania wnioskodawczyni 00:23:35, pyta CD k. 165)

W okresach usprawiedliwionej nieobecności w pracy E. K. nie zatrudniono nowego pracownika na jej miejsce a jej obowiązki wykonywali sami płatnicy.

(bezsporne, a nadto zeznania wnioskodawcy 00:18:26, płyta CD k. 139 w zw. z 00:33:40, płyta CD k. 165)

Po wygaśnięciu umowy o pracę z wnioskodawczynią płatnik nie zatrudnił nowego pracownika na jej miejsce. W latach 2018 – 2019 płatnik zatrudnił na stanowisku sprzątaczk następujące osoby:

- A. M. w okresie od 13.07.2017 r. do 30.09.2018 r.;

- M. S. w okresie od 22.10.2018 r. do 31.08.2019 r.;

- A. N. w następujących okresach: od 19.02.2018 r. do 18.05.2018 r. na podstawie umowy o pracę na okres próbny, od 19.05.2018 r. do 18.05.2019 r. na podstawie umowy o pracę na czas określony, od 19.05.2019 r. do 18.01.2021 r. na podstawie umowy o pracę na czas określony.

(pismo k. 144, umowy o pracę k. 145, k. 147, k. 149, wykaz pracowników k. 76)

Płatnik opłacał za E. K. należne składki na ubezpieczenia społeczne.

(okoliczność bezsporna)

Po rozwiązaniu umowy o pracę z płatnikiem ubezpieczona nie starała się znaleźć pracy. Składała papiery o stwierdzenie niepełnosprawności swojego syna i otrzymała na niego zasiłek opiekuńczy, syn ten uczęszcza do szkoły.

(zeznania wnioskodawczyni 00:23:35, pyta CD k. 165)

Na skutek przeprowadzonej kontroli w siedzibie płatnika decyzją z dnia 12 lutego 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że E. K. nie podlega w okresie od dnia 3 września 2019 r. do 2 grudnia 2019 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik zatrudniony u płatnika składek – Piekarnia (...) Spółka Jawna w K. podnosząc pozorność zawartej umowy o pracę, która miała na celu uzyskanie przez wnioskodawczynię pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z niezdolnością do pracy.

(decyzja k. 40 - 44 verte akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach sprawy oraz w załączonych do akt sprawy aktach ZUS z przebiegu kontroli doraźnej u płatnika składek Piekarni (...) Spółka Jawna w K.. Sąd odmówił wiary zeznaniom wnioskodawców na okoliczność faktycznego świadczenia przez ubezpieczoną E. K. pracy w okresie od dnia 3 września 2019 r. do 2 grudnia 2019 r. nie znajdując, one bowiem poparcia w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

W niniejszym postępowaniu na okoliczność, że ubezpieczona faktycznie świadczyła pracę w spornym okresie u płatnika w ramach stosunku pracy na 1/2 etatu zgodnie z zawartą umowę o pracę nie zostały przedstawione wiarygodne dowody.

Odwołujący reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika nie wnioskowali o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków – pracowników płatnika, a w szczególności osób zatrudnionych na tożsamym stanowisku co ubezpieczona, którzy mogliby obiektywnie i bezstronnie potwierdzić, że faktycznie E. K. świadczyła pracę, szczególnie, że wnioskodawczyni zeznała, iż miała w pracy mieć styczność z innymi osobami sprzątającymi. Dodatkowo także wnioskodawcy nie wnosili także o dopuszczenie dowodu z zeznań innych świadków – kontrahentów płatnika.

W ocenie Sądu Okręgowego nawet zeznania samych wnioskodawców nie potwierdziły w sposób jednoznaczny okoliczności faktycznego świadczenia pracy przez ubezpieczoną we wskazanym w umowie o pracę charakterze.

Zarówno ubezpieczona, jak i płatnik nie byli w stanie nawet wskazać, zarówno godzin pracy, jak i dni, w jakich E. K. miała świadczyć pracę.

Według ich twierdzeń ubezpieczona nie miała w ogóle ustalonych godzin pracy, ani dni pracy w ramach 1/2 etatu i miała o nich dowiadywać się z dnia na dzień, co zważywszy na specyfikę prowadzonej przez płatnika firmy, gdzie czas pracy pracowników zostaje wymuszony przez technologię produkcji, świadczy o tym, że w rzeczywistości ubezpieczona swej pracy wykonywać nie mogła.

Dodatkowo także zeznania wnioskodawczyni i płatnika w zakresie ich twierdzeń, że ubezpieczona nie świadczyła pracy codziennie pozostają w oczywistej sprzeczności z dokumentem w postaci listy obecności, na której widnieją codzienne wpisy wnioskodawczyni.

Ponadto zeznania płatnika zawierają wewnętrzne sprzeczności, gdyż początkowo twierdził on, że lista obecności odzwierciedla faktyczny czas pracy, a następnie wskazał, że dokument ten zawiera błędy, bo są tam wpisane okresy nieobecności, podczas których ubezpieczona miała jednak świadczyć pracę.

Z uwagi na powyższe uznać też trzeba, że w spornym okresie brak było cechy podporządkowania typu pracowniczego skoro pracodawca nie odnotowywał w jakich dokładnie dniach i godzinach ubezpieczona miała świadczyć pracę, a listy obecności były prowadzone nierzetelnie. Pracodawca zatem faktycznie nie rozliczał ubezpieczonej z czasu pracy.

Nadto zeznania płatnika o zatrudnieniu nowej pracownicy na stanowisku sprzątaczką po rozwiązaniu umowy z ubezpieczoną pozostają w oczywistej sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym w postaci wykazu zatrudnionych osób oraz umów o pracę, z których bezsprzecznie wynika, że pracownica A. N. była już zatrudniona u płatnika znacznie wcześniej, niż miało miejsce zawarcie spornej umowy o pracę.

W ocenie Sądu także wykonywanie przez ubezpieczoną w spornym okresie pracy zgodnie z treścią spornej umowy było poważnie utrudnione ze względu na występujące u niej problemy zdrowotne (zdiagnozowana już w dacie wcześniejszej nadżerka na szyjce macicy), co spowodowało, że sporna umowa o pracę została sporządzona z datą, gdy wnioskodawczyni była niezdolna do pracy, zaś orzeczenie lekarskie wystawiono dopiero po 24 dniach od sporządzenia skierowania na badanie.

Brak jest nawet dokumentacji w zakresie szkolenia BHP wnioskodawczyni.

Przedstawione zatem dokumenty w postaci w szczególności listy obecności, umowy o pracę z akt osobowych nie stanowią dowodów faktycznego wykonywania przez wnioskodawczynię pracy w spornym okresie oraz w wymiarze 1/2 etatu, a jedynie są potwierdzeniem ich formalnego sporządzenia. Fakt formalnego sporządzenia wskazanej wyżej dokumentacji miał na celu skonstruowanie okoliczności faktycznych świadczących o pozostawianiu ubezpieczonej w stosunku pracy z tą firmą płatnika, a w konsekwencji o podleganiu pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Odwołania wnioskodawców E. K. i płatnika składek – Piekarni (...) Spółka Jawna w K. nie są zasadne i podlegają oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 266 ze zmianami) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

O uznaniu stosunku łączącego dwie osoby za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U z 2019 r., poz. 1040 ze zmianami), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju a rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem".

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste (nie może on wyręczyć się w pracy inną osobą) i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Dla stwierdzenia cechy podporządkowania typu pracowniczego z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i określone miejsce wykonywania czynności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika faktycznie świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę z dnia 3 września 2019 r. zawarta między, a E. K. a Piekarnią (...) Spółką Jawną w K. jest nieważna bowiem została zawarta dla pozorów.

Stosowanie do treści art. 300 kp w sprawach nieunormowanych przepisami prawa pracy do stosunku pracy stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli nie są one sprzeczne z zasadami prawa pracy.

W myśl art. 83 § 1 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych jakie prawo łączy z tego typu treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi, a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (opubl. OSNAP 2002/21527, nie można przyjąć pozorowości oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją faktycznie wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie

wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa lub sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. (art. 58 § 1 kc w związku z art. 300 kp).

Stosownie do treści art. art. 58 § 1 kc czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (§ 2).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 kc w zw. z art. 300 kp).

Nadto nadmienić należy, iż w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy na podstawie umowy o pracę, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że organ rentowy wykazał w toku sprawy, że (...) Spółkę Jawną w K. łączyła pozorna umowa o pracę.

W ocenie Sądu o pozorności umowy o pracę świadczą już same okoliczności jej zawarcia. Małżonek ubezpieczonej był wcześniej kilkuletnim pracownikiem płatnika. Wnioskodawczyni przed zawarciem tej umowy była zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Ubezpieczona podlegała jedynie obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu i nie posiadała z tego tytułu prawa do świadczeń zasiłkowych, a nadto opiekowała się trójką małych dzieci, z których jedno cierpi na autyzm.

Wnioskodawczyni przed datą zawarcia spornej umowy o pracę miała zdiagnozowaną nadżerkę na macicy. W okresie od 1 września 2019 r. do 5 września 2019 r. zostały wystawione wnioskodawczyni zaświadczenia o niezdolności do pracy z powodu podejrzenia nowotworu szyjki macicy.

Pomimo jednak niezdolności do pracy strony zawarły w tym okresie umowę o pracę.

Natomiast już we wrześniu i październiku 2019 r. ubezpieczona wbrew treści uregulowań kodeksu pracy (nie przepracowała wymaganej liczby dni) korzystała z urlopu wypoczynkowego. Nadto uwypuklić należy, że orzeczenie lekarskie wystawiono dopiero po 24 dniach od sporządzenia jej skierowania na badanie.

Zatem już z punktu widzenia samej profilaktyki lekarskiej istniały ewidentne przeciwwskazania do wykonywania przez wnioskodawczynię pracy w spornym okresie ze względu na wspomniane problemy zdrowotne.

W tej sytuacji w przypadku wzmożonego wysiłku fizycznego związanego z zatrudnieniem na umowę o pracę istniało wysokie prawdopodobieństwo, że mogą pojawić się dalsze komplikacje zdrowotne, które w przyszłości uniemożliwią ubezpieczonej świadczenie pracy, szczególnie, że zachodziło podejrzenie choroby nowotworowej. Zatem już sam stan zdrowia wnioskodawczyni nie uzasadniał zawarcia umowy o pracę i wiązał się z ryzykiem, szczególnie, że ubezpieczona była dodatkowo obciążona opieką nad trójką swych małych dzieci.

Powyższe zdaniem Sądu zatem wyklucza, aby wnioskodawczyni miała faktyczną możliwość podjęcia pracy wynikającej z zawartej umowy o pracę co samo w sobie świadczy o braku zamiaru wykonywania przez nią przedmiotowego zatrudnienia.

Podkreślić także trzeba, że do obowiązków wnioskodawczyni miało należeć sprzątanie terenu zakładu. Głównie miała ona sprzątać pomieszczenia socjalne, hale produkcyjne, szatnie, umywalki, zlewy, toalety oraz szafki. Miała też myć okna. Wnioskodawczyni miała wykonywać pracę na zmianę z innymi osobami sprzątającymi.

Tymczasem jak bezspornie ustalono w niniejszym postępowaniu ubezpieczona nie otrzymała pisemnego zakresu obowiązków, nie została nawet przeszkolona z zakresu BHP i w ogóle nie miała ustalonych godzin, ani dni pracy, brak jest także dowodu z rachunku bankowego płatnika, bądź ubezpieczonej świadczącego o wypłacie wnioskodawczyni wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Dodatkowo także brak jest świadków – pracowników płatnika, w tym sprzątaczek, z którymi ubezpieczona według jej twierdzeń miała się zmieniać, którzy potwierdziliby, że wnioskodawczyni faktycznie wykonywała obowiązki pracownicze wynikające ze spornej umowy o pracę.

Zarówno w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy ubezpieczonej, jak po dacie rozwiązania z nią umowy o pracę, pracodawca nie zatrudnił nikogo na jej miejsce, a jej obowiązki mieli wykonywać sami płatnicy.

Powyższe okoliczności jednoznacznie świadczą o tym, że faktyczny zakres czynności pracowniczych powierzony ubezpieczonej na podstawie spornej umowy o pracę był iluzoryczny i nie wymagał z pewnością zatrudnienia pracownika w ramach stosunku pracy, co najwyżej pewne szczątkowe czynności mogły być przez nią realizowane w ramach umowy zlecenia.

W świetle powyższych okoliczności zatrudnienie więc pracownika na umowę o pracę stanowiło działania całkowicie nieracjonalne. Celem racjonalnego pracodawcy jest, bowiem osiągnięcie zysku z działalności gospodarczej, dochodów finansowych, by mieć się z czego utrzymywać i żeby firma funkcjonowała i mogła się rozwijać.

Zatrudnienie takiego pracownika jak ubezpieczona nie przynosi przychodów dla firmy a wypłacane wynagrodzenie stanowi jedynie dodatkowe koszty.

Pracodawca nie zatrudnia pracownika, aby dać mu pracę, źródło utrzymania i stworzyć ochronę ubezpieczeniową, ale dlatego, że istnieje realna potrzeba gospodarcza pozyskania nowego pracownika.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Sądu, istniała nierentowność zatrudnienia E. K. na podstawie umowy o pracę na stanowisku sprzątaczkii od dnia 3 września 2019 r., gdyż realne potrzeby pracodawcy tego absolutnie nie uzasadniały, a odwołujący się tego nie wykazali w toku procesu.

W świetle wskazanych okoliczności przyjmując należy, zgodnie z twierdzeniem organu rentowego, iż przedmiotowa umowa o pracę z dnia 3 września 2019 r. była pozorną umową o pracę. Pozorność jej polegała na tym, że strony sporządziły umowę wyłącznie w celu objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem pracowniczym, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Nie zostało bowiem wykazane, by fakt zatrudnienia E. K. wynikał z rzeczywistej potrzeby pracodawcy oraz nie wykazano również wiarygodnie, że w spornym okresie faktycznie świadczyła ona pracę w ramach stosunku pracy.

Tym samym przedmiotowa umowa o pracę jako pozorna jest nieważna w świetle art. 83 § 1 k.c. i nie wywołuje skutku w postaci objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Z całokształtu okoliczności przedmiotowej sprawy wynika bezspornie, że między stronami umowy było porozumienie odnośnie pozorności. O pozorności bowiem decyduje liczba dowodów pośrednich, czyli brak racjonalnego postępowania, jak w tym przypadku.

Pozorne umowy nie wywołują zaś żadnych skutków prawnych, także w prawie ubezpieczeń społecznych. Nie mogą więc stanowić uprawnionego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, nawet w sytuacji gdy była odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne.

Wskazać na marginesie trzeba, że zaskarżona decyzja ZUS ma jedynie charakter ustalający. Decyzja ta porządkuje okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym. Niezbędnym jest bowiem ustalenie za jaki okres, z jakiego

tytułu istniał bądź nie istniał obowiązek podlegania określonym ubezpieczeniom społecznym. Kwestia wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek nie była zaś przedmiotem tej decyzji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołania uznając tym samym prawidłowość wydanej w dniu 20 lutego 2020 r., decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł..

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 t.j. z późn. zm).

K.B

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawców przez PI